

Svědectví: 81. Moje dlouhé loučení s tradičním náboženstvím

Svědectví

Moje dlouhé loučení s tradičním náboženstvím

Kdybych měl shrnout svou náboženskou cestu jedním biblickým veršem, vybral bych Matouše 28,17: „Když ho (první učedníci) uviděli (vzkříšeného Krista), klaněli se mu, ale někteří pochybovali.“

Více než 50 let, od svého potvrzení víry a křtu jako teenager, uctívám Boha a Krista. Ale stejně jako někteří z prvních Ježíšových následovníků jsem i já pochyboval. Hodně. Toto je můj příběh.

Moje cesta víry začala v patnácti letech, kdy jsem prošel uličkou jižanského baptistického sboru v Muskogee ve státě Oklahoma, vzal kazatele za ruku a řekl: „Chci být spasen.“ V tu chvíli jsem si uvědomil, že jsem ve sboru, kde jsem se narodil, byl spasen. Několik let po tomto zážitku jsem bez pochybností a otázek věřil v Boha, Krista a církve.

Ale tento požehnaný stav jistoty nevydržel. V následujících letech a desetiletích jsem se potýkal s jednou pochybností za druhou a pomalu (a často bolestně) jsem se loučil s mnoha principy tradičního náboženství.

Ztráta víry

Ztratil jsem víru v doslovnou Bibli. Ačkoli mě můj sbor učil věřit v „neomylnou a bezchybnou“ Bibli, nebyl jsem si tím tak jistý. Například ohromující násilí v Písmu, včetně Bohem nařízené genocidy, mě hluboce znepokojovalo. A mnoha nadpřirozeným příběhům jsem nemohl uvěřit.

Také jsem si všiml, jak špatně se v Písmu zachází se ženami, a byl jsem zmaten jeho naprostou akceptací otroctví. Ve svých dvaceti letech jsem už nedokázal věřit v doslovnou víru v Bibli, což mi v SBC přineslo spoustu problémů.

„Ve svých dvaceti letech jsem už nedokázal věřit v doslovnou Bibli, což mi v SBC přineslo spoustu problémů.“

Ztratil jsem víru v evangelikální církev. Má raná kazatelská léta v SBC mi připadala zastíněná neúprosným a bezohledným převzetím moci v této denominaci fundamentalisty. Nakonec jsem ztratil víru nejen v SBC, ale i v celý ten evangelikální podnik.

Dospěl jsem k nesnadnému závěru, že se již nemohu podílet na náboženské tradici, která je (přinejmenším zčásti) zaměřená proti ženám, proti rozumu, proti vědě, proti homosexuálům, proti ekumeně, zlá, arogantní, odsuzující, zlá, rasistická a vysoce zaujatá.

Ačkoli bylo bolestné vzdát se mnoha výhod, kterým jsem se těšil („velké“ sbory, významná publikační centra a vysoce postavená pozice v národní denominaci), opustil jsem evangelikální svět a přestoupil do progresivnější tradice.

Ztratil jsem víru v tradiční doktríny. Po desetiletí jsem bojoval s mnoha ortodoxními přesvědčeními. Například jsem prostě nemohl uvěřit, že Bůh věčně mučí lidi v plamenech pekla za to, že zastávají chybné názory. Nebo že nekřesťanští a nenáboženská lidé nemají žádnou naději v tomto ani v příštím životě. Nebo že Bůh potřeboval násilnou a krvavou oběť Božího Syna, aby mohl odpustit hříchy.

Ačkoli jsem v neděli ráno při bohoslužbě často pronášel Apoštolské vyznání víry, měl jsem o mnoha tvrzeních vážné pochybnosti. Vzhledem k tomuto rostoucímu seznamu doktrinálních pochybností jsem začal uvažovat o své budoucnosti kazatele.

Ztratil jsem víru v Boží prozřetelnost. Po letech, kdy jsem sledoval, jak členové mých sborů trpí strašlivými nemocemi, jako je rakovina, ALS a demence, a pohrřbíval jsem značný počet dětí, mladých lidí a mladých dospělých, a denně jsem ve zprávách sledoval obrovské utrpení po celém světě, jsem prožil smrt prozřetelnosti.

Bylo mi jasné, že ve vesmíru ohromujícího a krutého utrpení (jak ve světě přírody, tak v lidských dějinách) se Bůh prozřetelně nestará o stvoření v žádném tradičním smyslu.

Ztráta víry v doslovnou Bibli, evangelikální církev a četné doktríny pro mě byla těžká (i když osvobozující). Ale ztráta víry v Boží prozřetelnou péči byla pro mě osobně i profesně duchovně ničící a nikdy jsem se z ní plně nevzpamatoval.

Ztratil jsem víru v institucionální náboženství. Časem jsem si uvědomil, že moje frustrace z organizovaného náboženství je větší než znechucení z evangelikální církve.

Uvědomil jsem si, že všechny větve křesťanství (evangelikální, hlavní protestantský proud, katolická, pravoslavná), včetně mé tehdy vlastní sjednocené metodistické církve, jsou toxické a nefunkční v obrovském rozsahu, možná až nenapravitelné. Osobně jsem to zažil, když jsem sloužil v krutém a zneužívajícím megasboru, který zabil mou radost z povolání v kazatelské službě.

Všude, kam jsem se podíval, jsem však viděl také rozbujelou církevní toxicitu, a to jak v historii, tak v současnosti.

Nakonec jsem si přiznal bolestnou pravdu – církev Ježíše Krista (minulá i současná) žalostně selhala v naplňování svých ideálů. Je zřejmé, že církev, jak ji známe, není tím, co Ježíš zamýšlel. V tomto bodě své cesty jsem měl vážné pochybnosti o své budoucí účasti v tak hluboce rozbité a chybné instituci.

„Je zřejmé, že církev, jak ji známe, není tím, co Ježíš zamýšlel.“

Ztratil jsem víru v tradičního Boha. Historické křesťanství věří v osobního, milujícího, nadpřirozeného, trojičního, vševědoucího, všemocného a všudypřítomného nebeského Otce, který nadpřirozeně zasahuje do světa, odpovídá na modlitby a koná zázraky.

Také víru v božského Krista, který existoval již před stvořením, narodil se z panny, konal mocné zázraky, fyzicky vstal z mrtvých, založil církev, vystoupil na nebesa, jednoho dne přijde znovu, aby ukončil věk, poslal lidi do nebe nebo do pekla a pak se vrátí na svůj nebeský trůn, kde bude sedět po Boží pravici a kde ho budou praví věřící věčně uctívat.

Kolem šedesátky jsem už mnohým z těchto tradičních nauk nemohl věřit. V té chvíli jsem věděl, že moje působení jako duchovního skončilo, a truchlil jsem nad ztrátou víry i povolání kazatele.

Někteří duchovní úspěšně proplouvají podobnými vodami, aniž by opustili službu, a já je neodsuzuji.

Mně však pokračování ve službě tradiční církvi bez přijetí jejího systému víry připadalo nesourodé a neupřímné. Proto jsem o několik měsíců později odešel do předčasného důchodu a opustil službu v tomto povolání.

Přijetí víry

Přestože výše uvedené úvahy poskytují přesný (i když příliš zjednodušený) přehled mé náboženské cesty, není to celý příběh. Přestože jsem ztratil mnoho ze své původní víry, stále se hlásím k mnoha aspektům spirituality.

Stále věřím v Boha. Ne v Boha z vyznání víry ze čtvrtého století nebo z ortodoxní systematické teologie. Bůh, ve kterého věřím, je naopak mnohem méně definovatelný a předvídatelný.

Věřím například v Boha, který je mimo jiné tajemným, evolučním, životodárným, energeticky silným Duchem vesmíru. Tohoto Boha nelze zařadit do nějaké škatulky a plně mu porozumět. A mně naprosto vyhovuje žít se vši tou nejednoznačností a nejistotou, která z toho vyplývá.

Ježíše mám stále rád. Ačkoli chovám pochybnosti o mnoha tradičních christologických doktrínách, mám obrovskou náklonnost k Ježíši, který miloval hříšníky, rozdával milost, přijímal cizince, žehnal dětem, projevoval soucit, zapojoval se do laskavých skutků, zpochybňoval fundamentalistické náboženské vůdce a požadoval spravedlnost.

Stále se považuji za Ježíšova následovníka a snažím se napodobovat jeho učení, příklad a ducha.

„Stále se považuji za Ježíšova následovníka a snažím se napodobovat jeho učení, příklad a ducha.“

Stále se držím všech svých hodnot. Navzdory mým teologickým bojům se žádná z mých základních hodnot nezměnila. Patřily (a stále patří) k nim láska, milosrdenství, milost, poctivost, rozumnost, odpovědnost, autenticita, velkorysost, tolerance, laskavost, služba, vzdělání, svoboda, inkluze a spravedlnost. Tyto hodnoty jsou základem všeho, co dělám, a jsou ústředním bodem mého života.

Na církvi mi stále záleží. Navzdory svému obrovskému zklamání z organizovaného náboženství jsem vděčný za mnohé dary, které mi církev dala, oceňuji dobro, které koná navzdory svým obrovským nedostatkům, a stále chci, aby byla úspěšná (i když je třeba provést radikální změny, než to bude možné ve velkém měřítku).

Také mi velmi záleží na duchovních a snažím se je povzbuzovat, kdykoli je to možné. Ačkoli jsem v současné době na studijním volnu od institucionálního náboženství (v mé komunitě existuje jen málo životaschopných možností), za vhodných okolností jsem otevřen návratu.

Stále se věnuji službě. Už nesloužím jako kazatel v tradičním sboru. Ale prostřednictvím své práce v Doubter's Parish a dalších vydavatelství sloužím jako "kazatel" ve sboru hledajících, bojujících a dalších přemýšlivých lidí, kteří se snaží co nejlépe orientovat ve víře v 21. století. Dělán to především prostřednictvím psaní, ale také e-mailové korespondence, telefonátů, přednášek a příležitostných osobních návštěv.

Stále prožívám křesťanské společenství. Patřím například do ekumenické skupiny sedmi progresivních duchovních v důchodu. Pravidelně se scházíme, abychom diskutovali o životě a víře a vzájemně se podporovali na cestě. Z praktického hlediska se tato skupina stala mým současným sborem.

Jsem také členem malé skupiny duchovních UMC, kteří se společně scházejí již desítky let. Stále se pravidelně scházíme. Zrovna minulý měsíc jsme společně vyrazili na výlet na Floridu. Mám také mnoho individuálních přátel, kteří jsou součástí smysluplné sítě křesťanského společenství.

Stále se snažím žít křesťanským životem. Po odchodu do důchodu jsem si konečně uvědomil, že autentické křesťanství není primárně o víře nebo institucích. Místo toho jde o způsob života. Toto poznání mě zasáhlo, když jsem si znovu přečetl Nový zákon.

Osvobozen od profesních zábran jsem mohl (poprvé) plně pochopit, že Ježíšovi na tradičních náboženských atributech příliš nezáleží. Například jeho Velké přikázání (milovat Boha a bližního), jeho Zlaté pravidlo (chovat se k druhým tak, jak chceme, aby se oni chovali k nám) a jeho základní učení (jak je vidět v Kázání na hoře), neměly prakticky nic společného s tradičními náboženskými zájmy.

Náboženství Ježíše nezajímalo; etické a láskyplné chování ano. Dnes se stejně jako kdykoli předtím snažím naplňovat Ježíšovu výzvu k životu v lásce.

A tak cesta pokračuje. Jsem si jistý, že v následujících letech se moje víra, stejně jako ta vaše, bude dále vyvíjet. A dokud budu moci, budu o ní psát.

Martin Thielen

[Baptist News Global](#)

Martin Thielen

Martin Thielen

Martin Thielen, bývalý redaktor časopisu *Proclaim* a penzionovaný duchovní Sjednocené metodistické církve, je tvůrcem a autorem stránek www.DoubtersParish.com.

Názory vyjádřené v tomto článku, jsou výhradně názory autora.

-tep-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Sít víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Sít víry](#)